

FAQ vaccineren basis – toolkit vaccineren CJG Den Haag

Versie: augustus 2020

Waarom het Rijksvaccinatieprogramma (RVP)?

Elk kind heeft het recht op gezond en veilig opgroeien. Door vaccinaties worden we tegen een aantal ernstige infectieziekten beschermd. Bijna alle kinderen in Nederland zijn goed gevaccineerd, daardoor komen deze infectieziekten nog maar zelden voor in Nederland. De groep mensen die gevaccineerd is, is zo groot dat de kans heel klein is dat de ziekten waartegen wordt gevaccineerd, terugkomen. Dit komt door [groepsimmunitet](#). Groepsimmunitet is in het bijzonder belangrijk voor baby's en mensen die om medische redenen niet gevaccineerd mogen worden en/of onvoldoende weerstand kunnen opbouwen.

Vaccineren is dus van belang voor de bescherming van het kind zelf, maar ook voor de andere mensen in de samenleving (volksgezondheid). Om een uitbraak te voorkomen is een hoge lokale en regionale vaccinatiegraad van belang. De WHO-norm hierbij is 95%. Dit houdt in dat 95% van de bevolking gevaccineerd moet zijn.

Wie bepaalt in Nederland welke vaccinaties in het Rijksvaccinatieprogramma zitten?

De Gezondheidsraad adviseert het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) om een vaccinatie toe te voegen, de minister van VWS neemt op basis van dat advies een besluit.

Vaccins vallen onder de geneesmiddelen wetgeving. Ze worden geproduceerd door de farmaceutische industrie.

Zijn vaccinaties veilig?

Voordat een vaccin in Nederland mag worden gebruikt is er veel onderzoek gedaan naar de werkzaamheid en veiligheid van het vaccin. De ontwikkeling van een nieuw vaccin kan 15 – 20 jaar duren. Als een vaccin eenmaal gebruikt wordt, is de fabrikant verplicht om in de gaten te houden hoe het met de veiligheid van het vaccin zit. Daarnaast wordt in Nederland de veiligheid van geneesmiddelen en vaccins gecontroleerd door het Bijwerkingen Centrum Lareb (www.lareb.nl). Wanneer er mogelijke bijwerking zijn van de vaccinatie kan hiervan een melding gedaan worden bij het Lareb. Ook ouders zelf kunnen dit doen. Lareb doet vervolgens onderzoek naar een mogelijk verband tussen de klacht en de gegeven vaccinatie.

Komen de infectieziekten waartegen het Rijksvaccinatieprogramma beschermt nog voor?

In Europa overlijden er nog ieder jaar mensen aan mazelen. Ook kinkhoest komt in Nederland nog steeds voor. Zie voor recente cijfers de volgende link: <https://rijksvaccinatieprogramma.nl/infectieziekten>

RVP-ziekten: de aantallen

Infectieziekten	Totaal week 13-16	Totaal week 17-20	Totaal week 21-24	Totaal t/m week 24; 2020	Totaal t/m week 24; 2019
Bof	6	1	0	63	56
Difterie	0	0	0	0	0
Hepatitis B (acuut)	7	4	0	28	49
Hepatitis B (chronisch)	16	14	14	195	480
Hib-ziekten	0	1	1	14	11

Waarom op zo'n jonge leeftijd starten met vaccineren?

Om kinderen goede bescherming te bieden tegen gevaarlijke infectieziekten is het belangrijk om op tijd te starten met vaccineren. Het afweersysteem van baby's kan goed omgaan met vaccinaties. Wanneer je zo vroeg mogelijk begint met vaccineren is de kans kleiner dat de baby besmet kan worden met de infectieziekten. Baby's zijn daarnaast ook nog kwetsbaarder wanneer ze toch ziek worden en hebben meer kans op complicaties van de ziektes. Zie hiervoor ook het filmpje 'Hoe werkt je weerstand' via de link <https://rijksvaccinatieprogramma.nl/infectieziekten>

Wordt het afweersysteem van een (jong) kind niet te zwaar belast door vaccinaties?

Vanaf de geboorte van een kind is het afweersysteem actief in het reageren op alle virussen, bacteriën en schimmels waarmee het kind in aanraking komt. Zolang een kind niet ziek wordt merk je daar niets van. Een vaccinatie bevat vaak onderdelen van een virus of bacterie. Op het moment van vaccineren is dit voor de ouders een heel bewuste blootstelling. Voor het afweersysteem van het kind is dit echter geen extra belasting. Het afweersysteem leert om bescherming op te bouwen door [vaccinatie](#) en door blootstelling aan een ziekteverwekker, het wordt niet "lui" door vaccinatie.

Is een goed afweersysteem van een kind niet genoeg om te beschermen tegen infectieziekten?

Een goede weerstand kan niet voorkomen dat het lichaam in contact komt met een infectieziekte. Een goed afweersysteem geeft wel meer kans om een infectieziekte goed aan te vallen, maar je kunt niet voorkomen dat kinderen mogelijk toch heel ziek worden van infectieziekten. Met een vaccinatie geef je het immuunsysteem een voorsprong om de bacterie of het virus sneller aan te vallen wanneer je hiermee in aanraking komt. Het is ook niet zo dat een eenmaal doorgemaakte infectie altijd voldoende afweer (bescherming) geeft. Het doormaken van een mazelen infectie heeft zelfs negatieve gevolgen voor het immuunsysteem wat nog jaren na de doorgemaakte infectie effect kan hebben op de weerstand.

Is goede hygiëne niet voldoende?

Het belang van goede hygiëne was al bekend voor de start met vaccinaties. Pas nadat gestart is met het massaal vaccineren van kinderen in Nederland daalde het aantal kinderen dat ziek werd of overleed aan bijvoorbeeld difterie, polio en mazelen pas echt.

Religie en vaccineren

Voor moslims is varkensgelatine in vaccins niet bezwaarlijk. Islamitische leiders hebben in 2001 samen met de WHO hierover een verklaring opgesteld. Volgens het RIVM is de heersende mening onder moslims in Nederland dat de halal of haram niet speelt bij geneesmiddelen.

Binnen het Christelijk geloof wordt er verschillend over vaccinatie gedacht.

Meer informatie

Betrouwbare informatie over vaccineren is te vinden op:

- Landelijke website Rijksvaccinatieprogramma (RIVM): www.rijksvaccinatieprogramma.nl
- <http://www.vaccinesafetynet.org/> De WHO heeft een systeem opgezet om websites over vaccins te beoordelen. Deze sites zijn voorzien van het VSN-logo.
- www.who.int/immunization/monitoring_surveillance/en/
- www.nemokennislink.nl/publicaties/antwoorden-aan-bezorgde-ouders-overvaccineren/

Twijfels of vragen?

Ouders met vragen of twijfels kunnen een afspraak maken bij een jeugdarts van het CJG Den Haag. Dit kan telefonisch via: (070) 750 80 00 (08:00 tot 17:00 uur), tijdens een spreekuur of per mail: cjg.jgz@denhaag.nl.